

GAIA is loze beloftes over biggencastratie meer dan beu

Als het over het chirurgisch castreren van biggen gaat, dan staat het ongeduld af te lezen op het gezicht van GAIA-voorzitter Michel Vandenbosch. Bijna 20 jaar voert GAIA onverdroten actie tegen biggenleed. “Viermaal zijn we gerold met valse beloften. Een wettelijk verbod moet er nu komen. Zo staat het in het Vlaams regeerakkoord en 83 procent van de Vlamingen vindt dat dit uitgevoerd moet worden.” Het percentage citeert hij uit een nieuwe enquête die de Vlaamse politici moet overtuigen dat ze met een verbod de wil van het volk uitvoeren. Wie hoopt dat Europa in dit dossier het voortouw zal nemen, komt volgens Vandenbosch bedrogen uit: “Op korte en middellange termijn valt er uit die hoek niets te verwachten.”

20 FEBRUARI 2018 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:44

Lees meer over:
dierenwelzijn

Als het over het chirurgisch castreren van biggen gaat, dan staat het ongeduld af te lezen op het gezicht van GAIA-voorzitter Michel Vandenbosch. Bijna 20 jaar voert GAIA onverdroten actie tegen biggenleed. “Viermaal zijn we gerold met valse beloften. Een wettelijk verbod moet er nu komen. Zo staat het in het Vlaams regeerakkoord en 83 procent van de Vlamingen vindt dat dit uitgevoerd moet worden.” Het percentage citeert hij uit een nieuwe enquête die de Vlaamse politici moet overtuigen dat ze met een verbod de wil van het volk uitvoeren. Wie hoopt dat Europa in dit dossier het voortouw zal nemen, komt volgens Vandenbosch bedrogen uit: “Op korte en middellange termijn valt er uit die hoek niets te verwachten.”

Kort voor de jaarwisseling liet de Belgische varkensketen zelf weten dat het niet lukt om tegen 2018 de chirurgische castratie bij biggen stop te zetten. De sector had zich die deadline opgelegd, maar koppelde er ook een aantal randvoorwaarden aan vast. Die zouden niet vervuld zijn want stoppen met castreren kan slecht uitpakken voor de export naar Duitsland en naar Aziatische bestemmingen. De afhankelijkheid van export maakt dat de varkenssector in eigen land geen cavalier seul wil spelen, maar vraagt om een gelijk speelveld op Europees niveau.

Dierenrechtenorganisatie GAIA reageerde meteen op het nieuws door de hoop uit te drukken dat Vlaams minister van Dierenwelzijn Ben Weyts de belofte uit het regeerakkoord alsnog zou nakomen. Ondertussen zijn we twee maanden later en is dat nog niet gebeurd zodat GAIA de boodschap kracht kwam bijzetten in het Vlaams Parlement. De organisatie deed dat met de resultaten van een nieuwe, door marktonderzoeksbureau Ipsos uitgevoerde enquête bij 1.000 Vlamingen.

Meest opvallende resultaat is dat twee derde van de respondenten helemaal niet wist dat mannelijke varkens gecastreerd worden om te vermijden dat hun vlees bij verhitten een onaangename (beren)geur verspreidt. Vooral jongeren hebben er geen idee van. Wanneer de respondenten verteld wordt hoe dat gebeurt, kunnen ze zich goed voorstellen dat zoiets pijn doet voor een big. De meesten zijn daarvan helemaal overtuigd na het zien van een video die een castratie toont en een krijsende big laat horen. Na de confrontatie met de beelden vindt slechts een enkeling (6%) dat er geen wettelijk verbod op de ingreep moet komen.

Marktonderzoeksbureau Ipsos legde hen ook de vraag voor of het Vlaams regeerakkoord uitgevoerd moet worden waar het een verbod op biggencastratie in het vooruitzicht stelt. Het antwoord laat zich raden, en sterkt GAIA-voorzitter Michel Vandenbosch in zijn oproep aan de Vlaamse politici. Een einde maken aan het biggenleed is voor zijn organisatie één van de twee grote doelen (het andere is een verbod op nertsenhoudery, *nvd.r.*)

vooraleer het weer Vlaamse verkiezingen zijn. “Boeren zeggen dat ze niet voor hun plezier de biggen castreren. Met een scherp mesje maken ze insnijdingen om de teelballen te verwijderen. Ondanks dat het noch voor de big, noch voor de boer een pretje is, zal deze praktijk niet stoppen zonder een wettelijk verbod”, meent Vandenbosch.

Castreren met pijnbestrijding door verdoving is voor de voorzitter van GAIA geen volwaardig alternatief “want je neemt de pijn niet volledig weg”. Er bestaan alternatieven die dat wel doen: intacte beren vetmesten of de jonge dieren tweemaal vaccineren met Improvac. Eén van beide methodes wordt toegepast op in totaal zo’n 840.000 biggen, maar driekwart van de meer dan vijf miljoen mannelijke varkens in ons land wordt volgens GAIA nog steeds chirurgisch gecastreerd. Hun vlees is vooral bestemd voor het buitenland, terwijl Belgische retailers zoals Colruyt en Delhaize de voorkeur geven aan niet-gecastreerde varkens. De één kiest voor vaccinatie, de ander voor het aankopen van intacte beren. In het verleden heeft GAIA een lans gebroken voor vaccinatie, maar beide methoden zijn voor de organisatie evenwaardig. “De keuze is aan de boer.”

Toen het vaccin Improvac in 2009 eindelijk geregistreerd werd in Europa – het is sinds eind jaren ’90 op de markt – hoopte GAIA op een doorbraak. Tevergeefs, en de frustratie daaromtrent wordt steeds groter want het dossier heeft een lange voorgeschiedenis. Vandenbosch herinnert zich nog de ad hoc commissie begin jaren 2000 die vooropstelde om vanaf 2006 te verdoven bij castratie en er vanaf 2009 mee te stoppen. Toenmalig landbouwminister Yves Leterme organiseerde in 2007 een rondetafelconferentie over de kwestie, en zijn opvolger Kris Peeters verhoogde de druk op de ketel. In 2014 meende de varkenssector dat het probleem vier jaar later van de baan zou zijn, maar de afhankelijkheid van exportmarkten die geen gevaccineerde varkens willen en al zeker geen ‘stinkers’ blijkt andermaal een hinderpaal.

Volgens GAIA is geen van de aangehaalde bezwaren onoverkomelijk. “Intacte beren kweken, vergt een aangepast management van de boer en detectie van berengeur aan de slachtlijn. Dat het haalbaar is, bewijzen Duitsland en Nederland waar ze al op die manier werken. Tegenover de kostprijs van vaccineren staat een betere voederconversie van niet-gecastreerde varkens.” In Duitsland zou men huiverachtig staan tegenover vaccineren, maar zowel GAIA als Zoetis spreken dat tegen. Zoetis is de farmareus die Improvac op de markt brengt. Twee vertegenwoordigers van de firma woonden het persmoment van GAIA bij, en ze verzekeren dat je in Duitse winkelrekken vlees van gevaccineerde varkens vindt. Duitse retailers pakken daar niet openlijk mee uit, terwijl Colruyt in eigen land het net een verkoopsargument vindt dat de biggen diervriendelijk gevaccineerd in plaats van gecastreerd worden.

“Vaccineren staat niet gelijk met chemisch castreren”, benadrukt Niels Wuyts, technisch directeur van Zoetis en lid van het internationaal Improvac-expertteam. “Vergelijk het met een griep prik. Wanneer het varkensvlees in het winkelrek ligt, is er geen spoor meer van de antistoffen.” In de Scandinavische landen, waar varkenshouders veelal produceren voor de lokale markt, is vaccineren volgens Wuyts goed ingeburgerd. In een klein varkensland als IJsland worden alle nakomelingen van de 3.000 daar aanwezige zeugen gevaccineerd. Wat de Belgische markt betreft, staat de Improvac-fabrikant naar eigen zeggen zelf te kijken van het vreemde pingpongspel tussen België en Duitsland. “De één zegt van de ander te weten dat ze daar geen gevaccineerde varkens willen, terwijl Duitsland zich wegsteekt achter China. Feit is dat varkensvlees van Improvac-beren in elk van de drie landen gewoon in het winkelrek ligt.”

Het is GAIA daarom niet duidelijk wat de varkenssector blijft tegenhouden. “Keer op keer houden de boerenorganisaties hun woord niet zodat het vertrouwen weg is”, klinkt het boos. “Tenzij we castratie verbieden in Vlaanderen, verandert er nooit wat. Wacht niet op een Europees verbod want van de beleidsmakers in Brussel valt op korte en middellange termijn niets te verwachten. Er zijn conservatieve krachten aan het werk die stappen vooruit tegenhouden. Kijk naar het sectorengagement in de verklaring van Brussel, dat uitgedraaid is op een flop. Zonder een Vlaams verbod heeft de varkenssector geen incentive om echt aan de slag te gaan met de alternatieven.” Volgens Michel Vandenbosche verplicht de varkenssector GAIA om opnieuw campagne te voeren en de varkensboer die het mes hanteert in het vizier te nemen.

De politieke belangstelling voor de verklaringen van GAIA was groot zodat VILT reacties sprokkelde bij de verschillende fracties. Daarover lees je morgen meer, in een artikel waarin de verschillende schakels van de varkensketen ook uitleggen waarom castreren volgens hen een noodzakelijk kwaad is.

Beeld: GAIA

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35

1000 Brussel

Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra